

*opera
Mobile*

VISER FAMILIEFORESTILLINGEN.

TRYLLEFLØYTN

AV WOLFGANG AMADEUS MOZART

STORSVE

Kjære publikum!

Opera Mobile har nå eksistert i tre år. Vi har satt opp seks forskjellige forestillinger og hatt institusjons-, skole-, bedrifts- og huskonserter. «Tryllefløyten» som vi oppførte første gang sommeren 1985 ble vår første typiske familieforestilling. Og det var i grunnen på tide. I disse video-tider er det viktig at vi tar vare på og dyrker levende musikk og teater.

Når dere nå sitter tett sammen, kanskje med familie eller venner, og venter på at lyset skal dempes og de første tonene klinge, har dere en felles opplevelse med mennesker mange tusen år tilbake i tiden.

Og selv om mange av de tekniske tingene på et teater i dag er annerledes, er det mange flere ting som er like: Forventningen, fellesskapet, kontakten mellom scene og sal (vi håper den oppstår...) Og den bygningen vi spiller i ikveld, tror vi faktisk er ganske lik de tidlige teatrene i Europa, med sine trebjelker, gallerier og mørke kroker.

Opera er kanskje noe nytt for noen av dere, og vi skal ikke prøve å forklare hva det egentlig er. Det vil dere jo straks få se og høre. Forresten blir det ikke bare opera heller, men også dukketeater, som sikkert alle har vært på før. Noen vil like blandingen, andre ikke. Det er en sjanse vi må ta når vi setter opp noe på en litt spesiell måte.

Vi har i alle fall et helt sikkert kort på hånden, nemlig Mozarts vidunderlige musikk! Når man sier om andre store komponister at de strebet mot himmelen, så sier man at Mozart kom fra den...

God fornøyelse!

Med hilsen

Stig Bakkebyrud

Agnar Rauden-Peterson

Jens V. Hogen

Wolfgang Amadeus Mozart

født i Salzburg 1756, død i Wien 1791.

Å skrive noe veldig kort om Mozarts liv og musikk, er svært vanskelig. For selv om han bare ble 35 år, hadde han et langt liv som komponist. Han begynte nemlig å komponere da han var bare 4 år! Og det sies at når han skrev musikk gikk det forrykende fort og han behøvde nesten aldri rette på noen ting.

Hvis vi skulle nevne opp alt han hadde skrevet, ville vi ikke få plass i hele programmet... Vi skriver heller litt om hvordan Wolfgangs barndom var. Dere som har lyst til å vite mer, finner lett bøker om ham på biblioteket.

Da Wolfgang, som egentlig var døpt Johannes Chrysotomus Theophilus Wolfgangus, var 6 år begynte han å reise på konsertturnéer sammen med faren og storesøsteren Nannerl. Wolfgang spilte både klaver, orgel og fiolin, og de to barna gjorde stor lykke. Snart ble de invitert til å spille for keiser Franz i Wien. Og under nyttårsmiddagen to år senere spilte Wolfgang, nå 8 år gammel, for kongen og dronningen av Frankrike. Samme året skrev han også sin første symfoni!

Den lengste turen varte i over 4 år og Wolfgang ble nå godt kjent med musikklivet utenfor Østerrike, ikke minst med fransk og italiensk opera. Allerede da han var 11 år skrev han sin første opera.

Noen vanlig skolegang ble det aldri, men men faren passet strengt på at Wolfgang skjøttet både musikk-studier og skolearbeide nøyne. I brev hjem klager han over hodepine og stive fingre. Og han sier at Italia er et land der man alltid har lyst til å sove...

Vi forstår at det må ha vært et anstrengende og voksent liv for en liten gutt, men til musikken må han allikevel alltid ha hatt et lykkelig og harmonisk forhold. For han utviklet seg utrolig raskt til å bli den største komponist verden har opplevd. For å oppdage at det stemmer, behøver vi egentlig ikke å vite noe som helst om Mozart som person. Det er bare å sette seg tilbake og lytte.

Handlingen i «Tryllefløyten»

(Veldig kort!)

Prins Tamino får i oppdrag av Nattens Dronning å redde hennes datter, Pamina, fra den onde Sarastro. På vei til Sarastros rike får han med seg en magisk fløyte som skal redde ham ut av alle vanskelige situasjoner. Fremme ved Sarastros tempel, finner han ut at Sarastros lære handler om vennskap, forsoning og kjærlighet. Og Tamino vil nå gå gjennom en rekke prøvelser for å komme inn i dette fredens rike, men også for å vinne Pamina som han elsker.

For fuglefangeren, Papageno, som Tamino har fått med som reisefølge, gjelder det også å komme gjennom prøvelsene, for endelig å få sin lille Papagena. Men denne parallellen utspilles på et mer jordnært plan.

(Fra Cappelens musikk-leksikon, 1980)

For deg som har lyst til å lese

litt mer om hva som skjer i vår «Tryllefløyte», scene for scene (uten at vi rører alt!):

1. akt

Tamino, en prins, jages av en grusom drage. Tre damer dukker opp...

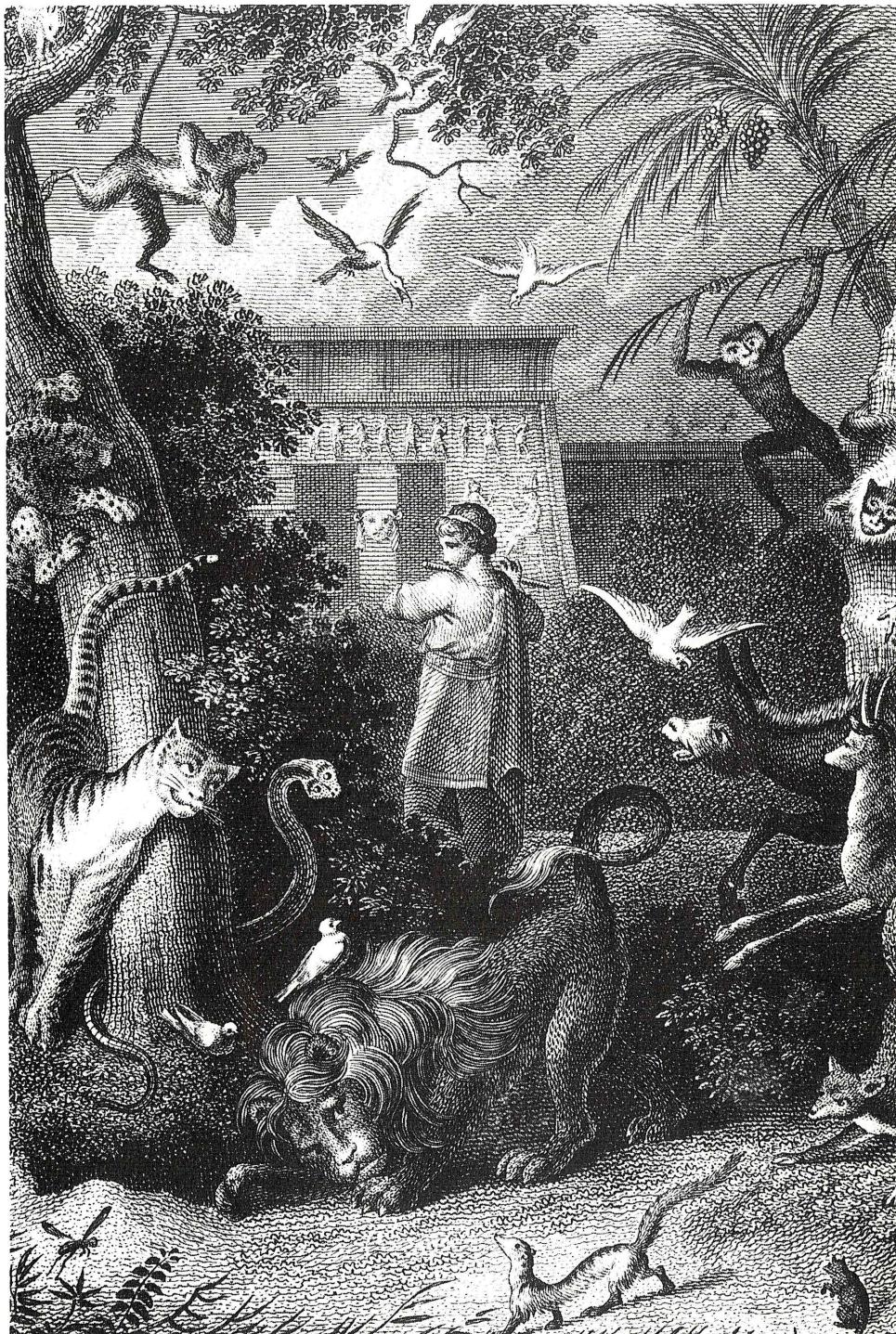
Papageno, fuglefangeren, kommer med dagens fangst. Venter seg et herlig måltid, men får noe ganske annet.

Nattens Dronning kommer! «Tamino skal redde min datter fra Sarastro!»

Tamino synger ut sin lengsel etter pikken på bildet: «Min Pamina, hvor er du? Hvor er du?»

Damene kommer igjen, med to fantastiske gaver til Tamino og Papageno. Ved hjelp av disse og tre små hjelbere drar de avgårde for å redde Pamina.

I Sarastros borg er det den fæle, grønne Monostatos som passer på Pamina. Også han har blitt forelsket, men viser det på en nokså hardhendt måte.

Papageno kommer, og han og Monostatos løper vettskremte hver sin vei og lar Pamina ligge igjen alene.

Men Papageno kommer tilbake og forteller om prinsen til Pamina. Så synger de to om sin tro på kjærighetens styrke, mens de drar avsted for å finne Tamino.

Tamino og guttene er nådd frem til Sarastros porter. Guttene oppmuntrer ham så godt de kan før de forsvinner: «...vær trofast, tapper, lær å tie...»

Tamino får vite at Pamina lever, og spiller på fløyten til takk.

Papageno og Pamina leter etter Tamino. Monostatos tar dem igjen, men klokkespillet har en merkelig virkning. Men bare for en kort stund, og like etter...

...står alle foran Sarastro, som nå viser hvem, og hvordan han virkelig er!

2. akt

Sarastro forteller mennene sine at Tamino skal være med å beskytte templet mot onde makter. «...men først må han gå gjennom prøvelsene...» Hvis han klarer disse, skal han også få sin Pamina. Sarastro ber en bønn til gudene Isis og Osiris.

Tamino og Papageno er alene i Prøvelsenes hus. Damene kommer for å lokke dem ut igjen og tilbake til Nattens Dronning. De truer og ber, men de to er standhaftige, foreløpig...

Monostatos er igjen alene med Pamina og synger om sin kjærighet som er så forbudt.

Nattens Dronning finner sin datter, men forlater henne etter et forferdelig raseriutbrudd. «Nå er du evig fortapt!»

Monostatos har lyttet og benytter seg av Paminas ulykke. Han er svært ovenpå, helt til Sarastro kommer...

Sarastro forteller Pamina om sin hellige tempelbygning hvor intet ondt kan skje.

Tilbake hos Tamino og Papageno som ikke får lov til å snakke med noen, og særlig ikke med kvinner...

En stygg gammel kone dukker opp og gjør seg venner med Papageno.

De tre guttene kommer med fløyten, klokkespillet og et herlig måltid, som i alle fall Papageno setter pris på. Tamino tenker bare på Pamina. Han spiller noen toner på tryllefløyten, og

...plutselig står hun der! Men hun får ingen svar på sine spørsmål og går ulykkelig sin vei.

Papageno har drukket litt for mye av vinen og synger en optimistisk sang om den lille konen han så gjerne vil ha.

Den gamle konen kommer tilbake og det blir inngått en avtale!

Pamina har helt gitt opp håpet om å få se sin prins igjen. Men så kommer de tre små guttene og alt ser lysere ut.

To vakter kommer inn med Tamino og snart står han foran de siste prøvelsene. Men nå får Pamina lov å være hans ledsager og sammen går de gjennom ild og vann.

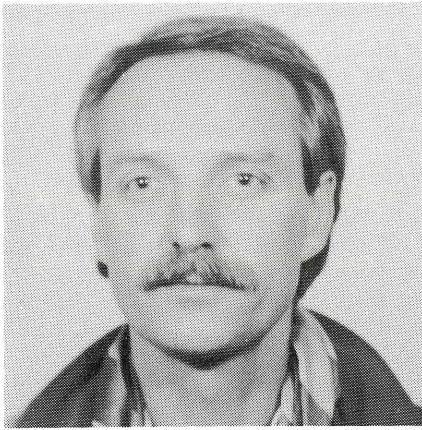
Nå er det Papagenos tur til å miste troen på livet og kjærheten, og guttene er enda en gang på rett sted til rett tid, og...

Papagenos drøm går endelig i oppfyllelse!

Nattens Dronning, Monostatos og de tre damene gjør et siste forsøk på å trenge inn i templet og ta makten fra Sarastro.

Solen står opp og jager dem på flukt! «Det gode har seiret. Det onde har tapt.»

Sturla Rongstad
scenograf

Sturla Rongstad er født i Oslo i 1942 og er utdannet arkitekt. Han har vært freelance scenograf siden 1978. For Den Norske Opera har han gjort «Skjebnens makt», «Kristi Barndom» og «Madame Butterfly». Han har også hatt oppgaver ved Teatret Vårt i Molde, Teatret på Torshov, Den Nationale Scene i Bergen, Riksteatret og Teaterskolen. Han er med i Opera Mobiles daglige ledelse og har laget scenografiene til «Søster Angelica» og «Susannas hemmelighet» for selskapet. Sturla Rongstad har mottatt Statens arbeidsstipend for kunstnere. Han har akkurat avsluttet ett års vikariat ved Rogaland Teater og skal nå tilbake til Fjernsynet.

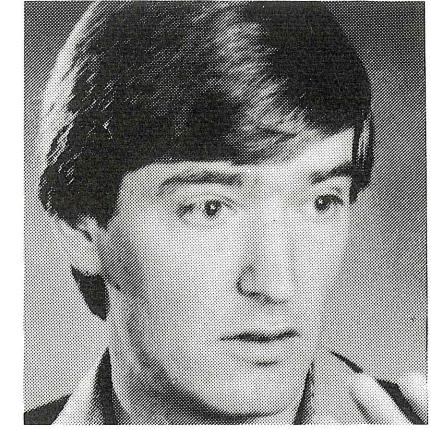

Agnes Randers-Pehrson
regissør

er født i Oslo i 1948. Hun har studert litteratur i Oslo, film i New York og ballett ved DNO og Hamburgerische Staatsoper. Som danser har hun vært tilknyttet Riksteatret og flere vest-tyske scener. A R-P har vært freelance tilknyttet DNO som regiassistent, regissør og koreograf, og har bl.a. hatt regi-oppgaver for NRK, Rikskonsertene, Oslo Døveteater og Kristiansands Teater. Hun har bl.a. satt opp «Cavalleria Rusticana», «Søster Angelica» og «Jomfrutryven». A R-P er med i ledelsen for Opera Mobile og arbeider som freelance regissør og døvetolk. Hun har mottatt flere stipendier, bl.a. Oslo Kommunes Kulturstipend og Statens Reisestipend for Kunstnere.

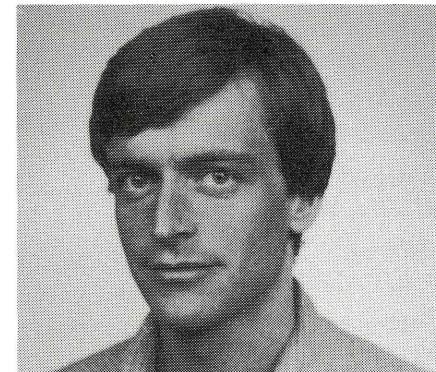
Dag Nilssen *dirigent*

er født i Sandefjord i 1954. Han tok faglærerklassen med trombone som hovedfag ved Rogaland Musikkonservatorium og var deretter ansatt i Stavanger Symfoniorkester i noen år. Dag reiste så til London hvor han tok diplomeksamen ved Royal College of Music. Mottok Theodore Stier Conducting Price i dirigering og dirigerte ved en kongelig gallakonsert London Chamber Orchestra. Har også dirigert Trondheim Symfoniorkester og er fast dirigent for Vestfold Symfoniorkester og Studenterorkestret. Han har også dirigert «Tryllefløyten» og «Madame Butterfly» ved Den Norske Opera hvor han også bl.a. skal dirigere «Faust» neste sesong. Dag Nilsen er musikalsk i Opera Mobile og har tidligere dirigert «Barberen i Sevilla» og «Tryllefløyten» hos oss. Bare så det er sagt!

Knut Alfsen

er født i Oslo og er 30 år gammel. Han har gått dramalinjen på Nordiska Folkhögskolan i Kungälv, og har Riksteatrets 3-årige utdannelse som dukkespiller. Han har deretter jobbet i 5 år som dukkespiller ved samme teater. Knut Alfsen har deltatt i diverse internasjonale kurs og festivaler for dukkespillere. Han har også ledet dukkekurs bl.a. i Mosjøen. Nylig mottok han Statens Reisestipend. Knut har ansvaret for dukkeregien i «Tryllefløyten».

Agnes Mowbray Schou

er skotsk, og har bodd i Norge siden 1963. Hun har spilt dukketeater så lenge hun kan huske, og studerte det som fag i 2 år på The Glasgow School of Art. Hun har jobbet ved både amatørsцener og profesjonelle teatre i Skottland. Agnes Schou har nylig deltatt i Nordisk Teaterkomités videreutdanningskurs for profesjonelle dukkespillere, og hun har sitt eget oppsøkende dukketeater: «Asker Puppets».

Vi takker

følgende institusjoner, selskaper og enkeltpersoner for økonomisk, praktisk og moralsk støtte til vår oppsetning:

Det Norske Operafond
Fond for Utøvende Kunstnere
Den norske Creditbank
Oslo Kommune
Statens Operahøgskole
Rikskonsertene

En spesielt varmt takk rettes til Norsk Folkemuseum som har stillet bygningen Gamle Land bruk til disposisjon og kommet oss imøte på alle mulige måter!

Den Norske Operas venner
Skipsreder Finn Røgenæs
Advokat Thore Fjelstad
Grøndahl & Søn
Sogn videreg. skole, graf. avd.

TRYLLE FLOYTEN

OPERA I TO AKTER AV WOLFGANG AMADEUS MOZART
LIBRETTO (TEKST) AV EMANUEL SCHIKANEDER
KOMPONERT OG UROPPFØRT I WIEN I 1791

Oversettelse:
PER E. FOSSEN

Transkripsjon:
ROLF GUPTA

Musikalsk ansvarlig og kapellmester:
DAG NILSEN

Regi og bearbeidelse av dialoger:
AGNES RANDERS-PEHRSOHN

Scenografi:
STURLA RONGSTAD

Dukkeregj:
KNUT ALFSEN

Dukkemaker:
AGNES SCHOU

Kostymesjef:
MARIANNE ALFSEN

Repetitører:
BERIT BAGØIEN MOE / JAN-BJØRNAR STURE /
ØYVIND DENSTAD

Lys:
PER ARSTAD / WILHELM SANDVEN

Omslag og plakat:
EVA STORSVEEN

Tamino
SCOTT CAMPBELL / RONALD RØRVIK

Pamina
MARIANNE ANDERSEN / RAGNA DAHLEN

Papageno
KNUT-JØRGEN MOE / TROND HALLSTEIN MOE

Papagena
MARIANNE WILLUMSEN / ANNE-LISE GJØSTØL

Nattens Dronning
NINI RITZAU / MARIANNE WILLUMSEN / RAGNA DAHLEN

Sarastro
ROALD NYGÅRD / NILS-PETTER TVETEN

Monostatos
IVAR GILHUUS / RONALD RØRVIK

Taleren
ERLING CHR. ONSAGER / DAG EIRIK ORBAKK

1. dame
TURID NORDAL HAAVIK / HILDE NORA VEIDAH

2. dame
AINO ILKAMA / CAMILLA RUUD

3. dame
RANDI ERIKSEN / RAGNHILD BJELLAND / INGUNN TINDSTAD

1. gutt
ELISABETH MISVÆR / EVE LUND

2. gutt
BENTE VIST

3. gutt
SARA TUNHEIM

Vakter i prøvelsenes tempel
RONALD RØRVIK / IVAR GILHUUS
ERLING CHR. ONSAGER / DAG EIRIK ORBAKK

Dukkespillere
KNUT ALFSEN (Tamino og Monostatos)
TURID IHLEN (Pamina)
AGNES SCHOU (Papageno)

Orkester

Violin 1

SIGMUND JAANG (konsertmester)
GJERTRUD ØKLAND (konsertmester)
DAG ERIKSEN
GJERMUND KOLTVEIT

Violin 2

RIKKE ASPAAS
ELLINOR GRØNSET
TERJE WIEDSVANG
LINN ØVERAAS

Bratsj

KARI MANUM
HILDE GUNN AASEN

Cello

TANJA ORNING
INGRID STENSLAND

Kontrabass

OLA ANDERSSON

Fløyte

JAN JUNKER
HELÉNE MAGNUSSON

Obo

JAN BERTELSEN

Klarinett

ROGER ARVE VIGULF / TRUDE LIV NILSEN

Fagott

FRODE KARLSEN

Horn

VALGERD EINARSVOLL
HILDE HERMANSEN

Trombone

TROND ELNES
HARALD HALVORSEN

Pauker

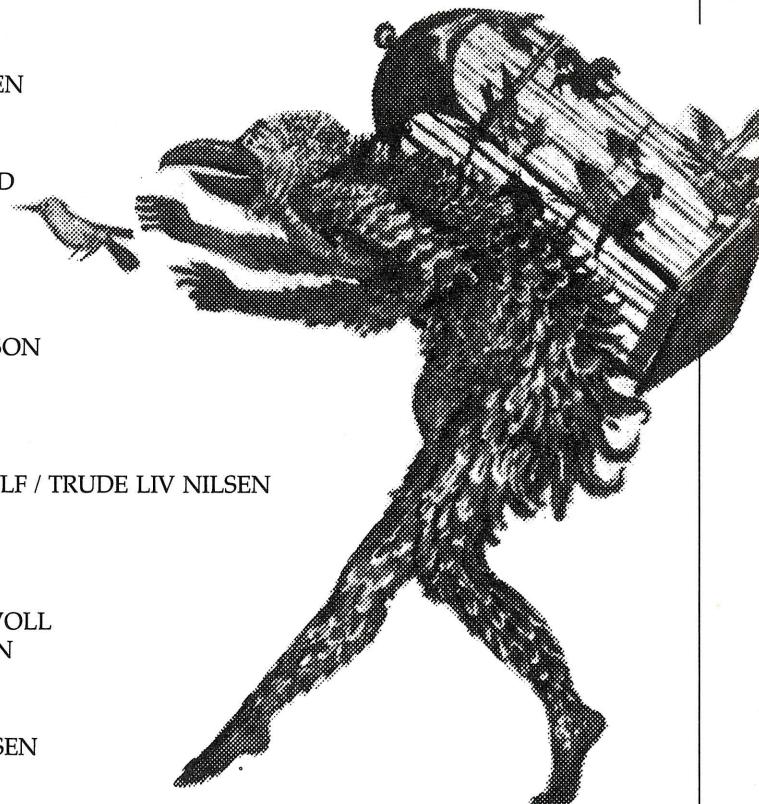
BJØRN SEIERSTEIN

Celesta

ØYVIND DENSTAD / BERIT BAGØIEN MOE

Kor

medlemmer av Den Norske Studentersangforening
Kormester: TROND DAHLEN

Fra venstre:

Agnes Schou med Papageno,
Turid Ihlen (foran) med Pamina,
Marianne Alfsen med Monostatos
og Knut Alfsen med Tamino.

Dukker – myter – magi

Det å besjele dødt materiale har en sentral plass i folketroen. Siden tidenes morgen har vi drømt om å skape kunstig liv. All verdens mytologi vrimer av figurer som er skapt av trær eller leire, og som siden er blitt levende guder eller mennesker.

I middelalderen hørte det til de okkulte vitenskaper å forsøke å skape liv. Det ble selvfølgelig fordømt av kirken å prøve å sette seg i Guds sted på denne måten. (Prøverørdsdebatten har lange tradisjoner.)

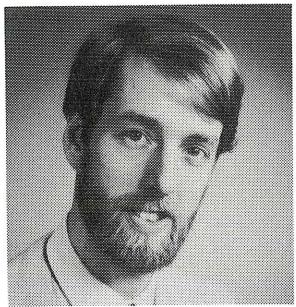
Dessverre må vi nok regne med at mange dukkespillere ble brent på heksebålene. For hva er det vi dukkespillere gjør, annet enn å ta et stykke dødt materiale og påstå at det har et liv, en sjel og en vilje? Hvis vi er dyktige kan vi til og med få et stort

publikum til å tro på oss. I de øyeblikkene det klaffer, oppstår det magi. Publikum ser at dukken lever.

Magien skyldes da ikke at det er vanskelig å forstå hvordan dukken fungerer rent teknisk, men at den beveges så skikkelig at publikum synes de kan se dens tanker.

«Tryllefløyten» er et spennende stykke også sett ut fra et dukketeaterperspektiv. Her er det mye mytologisk materiale. Det er godt og ondt, kjærighet, hat og prøvelser. Personene er ikke bare individer, men symboler på idéer og følelser. Og i vår oppsetning får vi se dem levendegjort både som dukker og mennesker.

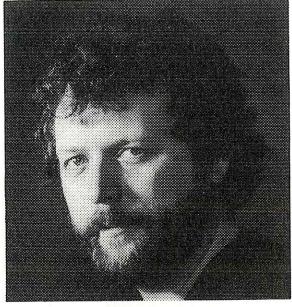
Knut Alfsen

Scott Campbell

Ragna Dahlen

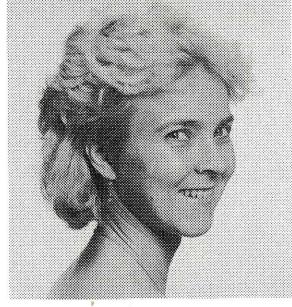
Ronald Rørvik

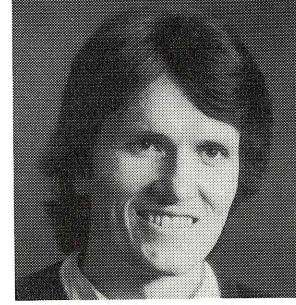
Anne-Lise Gjøstøl

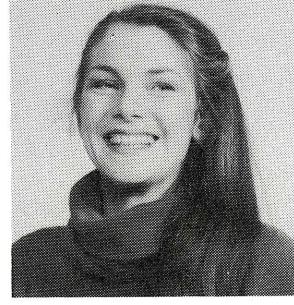
Dag Eirik Orbakk

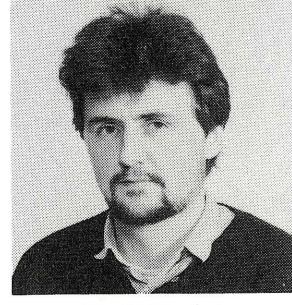
Marianne Willumsen

Trond Hallstein Moe

Nini Ritzau

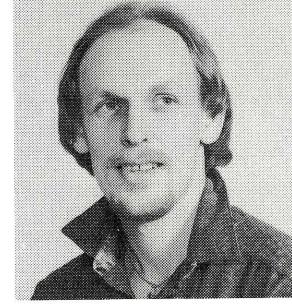
Roald Nygård

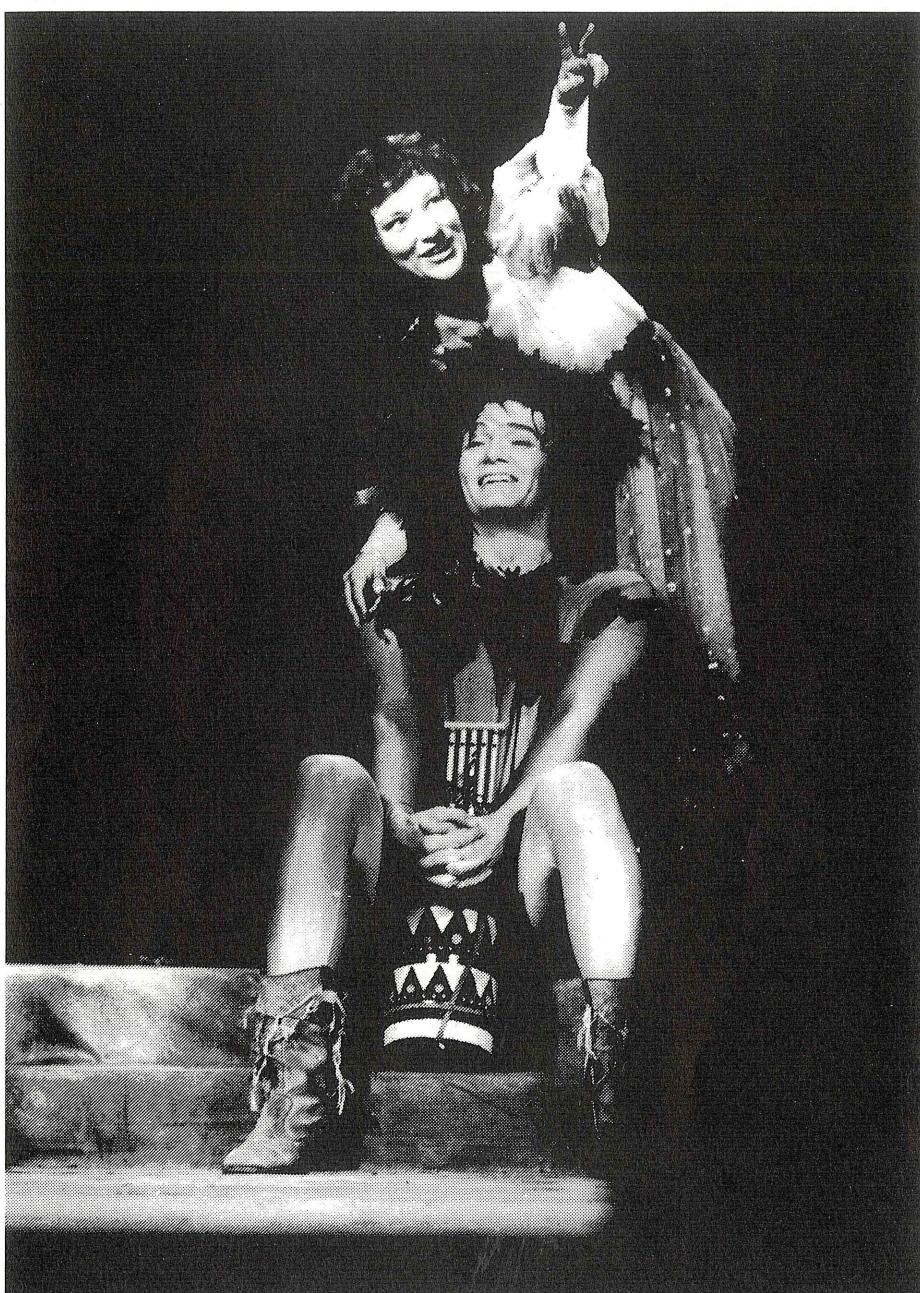
Ivar Gilhuus

Erling Chr. Onsager

Nils-Petter Tveten

Pamina (Marianne Andersen (og Papageno (Knut-Jørgen Moe) synger til kjærlighetens pris.
(Foto: Odd Wentzel).

Musikkbarnehagelærer Lill-Ann Welhaven lot seg inspirere av «Tryllefløyten» i fjor. Hun laget disse fine figurene som hun har brukt i undervisningen.

De tre damene, Turid Nordal Haavik, Randi Eriksen og Aino Ilkama slåss om Tamino!

RIKS KONSERTENE

HVA ER DET?

RIKS KONSERTENE

er en statlig institusjon under Kultur- og vitenskapsdepartementet som har til hovedoppgave å fremme og spre kjennskap til levende musikk i alle deler av landet.

RIKS KONSERTENE

har alltid hatt som bevisst politikk å benytte unge, lovende musikere og sangere på flere av sine turneer.

I TRYLLEFLØYTENS ENSEMBLE HAR IKKE MINDRE ENN 14 AV UTØVERNE VÆRT PÅ RIKSKONSERT-TURNE.

RIKS KONSERTENE

engasjerer ca. 725 musikere årlig til turnevirksomhet i Rikskonsertenes regi, gir tilbud om offentlige konserter til ca. 130 steder over hele landet, gir tilbud om konserter i alle institusjoner (alders- og sykehjem, fengsler m.m.) i 10 av landets fylker, gir tilbud om konserter i grunnskolen til samtlige kommuner i 17 av landets fylker, gir tilbud om konserter til alle videregående skoler i 8 av landets fylker, gir økonomisk støtte til profesjonell medvirkning ved konserter arrangeret på lokalt initiativ (etter søknad), gir økonomisk støtte til utvalgte debutanter hvert år (etter prøvespill), gir økonomisk støtte til instruksjon/kursvirksomhet for barn og bestiller nye verk av norske komponister.

21
ETASJER OVER
OSLO-HVERDAGEN

Business Lunch

Eksklusiv fiskedisk.
Helstekt kjøtt fra tranchervogn.
Husets utvalgte bakverk.

Kaffe og te.
Alt for Kr. 125,-
Mandag-lørdag, kl. 12.00–15.00.

Sparkling Hour

Høy stemning og spesielle priser
på alt som sprudler.
«Snacks on the house.»
Stikk innom på vei hjem
eller på vei ut!
Mandag-fredag, kl. 16.00–19.00.

Pianobar

Mandag - lørdag, kl. 19.30 - 00.30

SAS Scandinavia Hotel, Holbergsgt. 30,
0166 Oslo 1. Tlf. 11 30 00